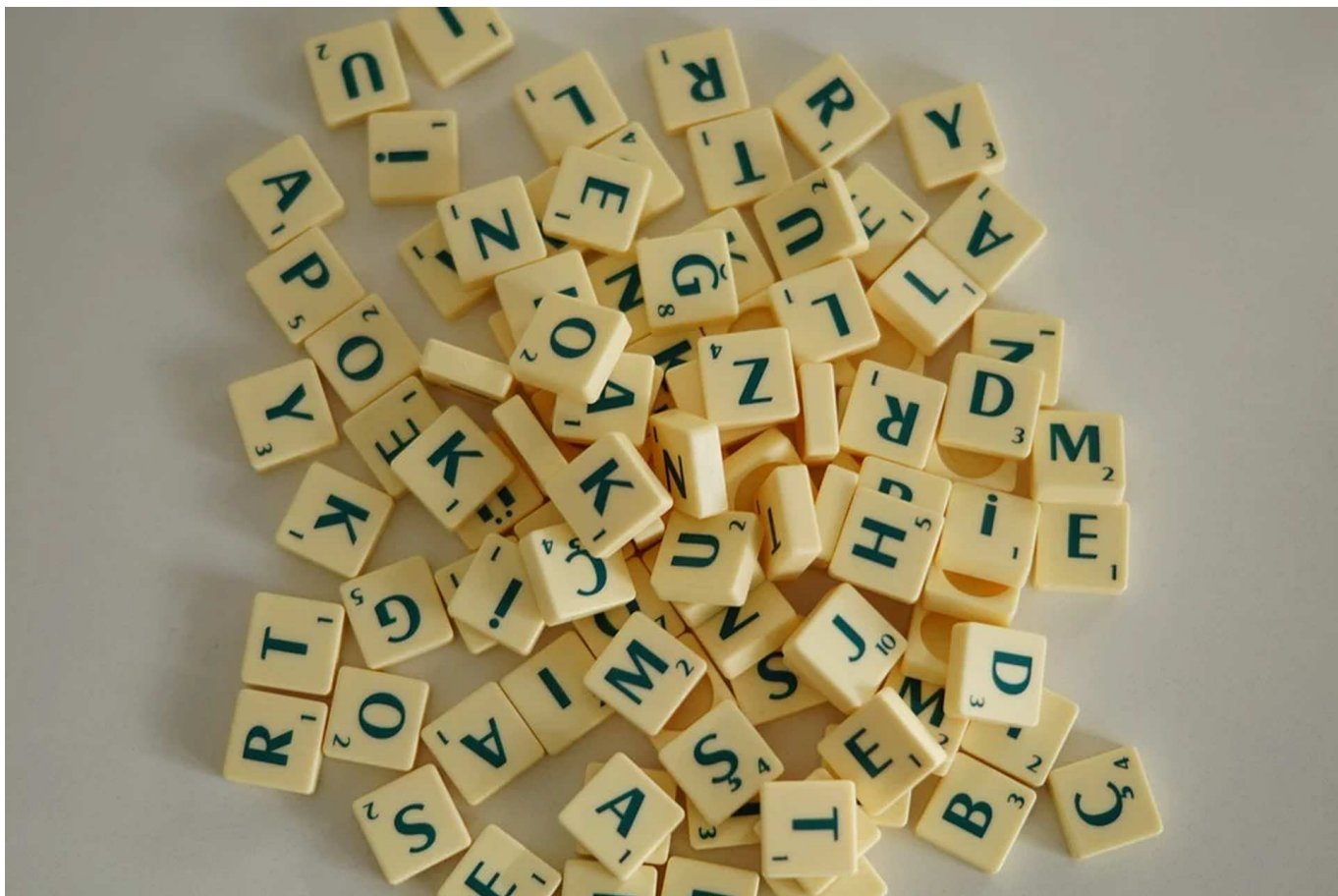

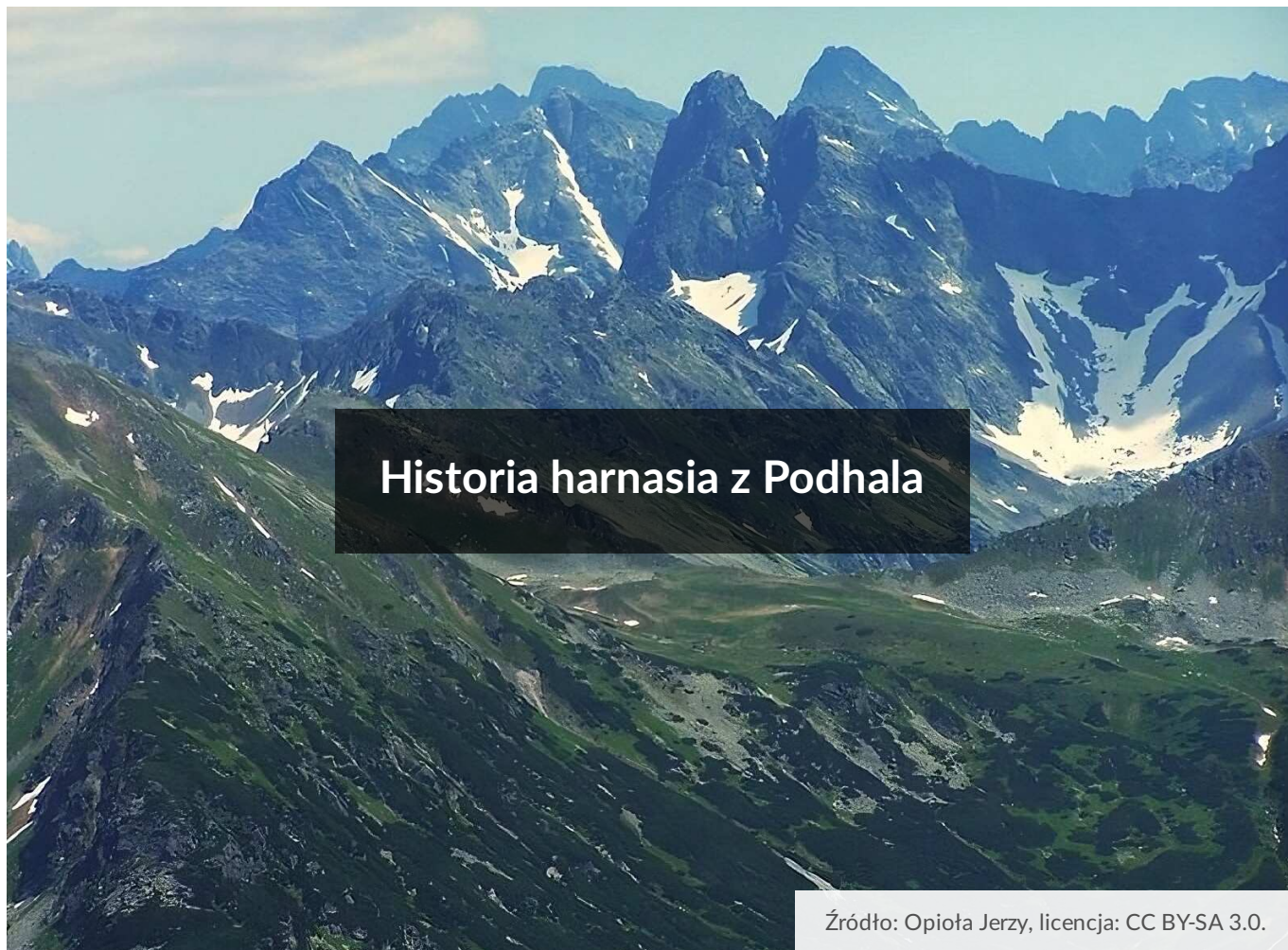

Historia harnasia z Podhala

Materiał zawiera:

- tekst wprowadzenia,
- ilustrację
- multimedium z poleceniami

polecenia i ćwiczenia w tym interaktywne.

Historia harnasia z Podhala

Źródło: Opióła Jerzy, licencja: CC BY-SA 3.0.

Twoje cele

- utrwalisz zasady pisowni „h” wymiennego i niewymiennego;
- poznasz związki frazeologiczne z wyrazami zawierającymi „h”;
- wyjaśnisz znaczenie związków frazeologicznych;
- utrwalisz pisownię wyrazów pochodzenia greckiego, zawierających części: hiper-, hipo-, hekt-, hydr-, helio-.

Jak zostać **mistrzem ortografii**?

1. **Naucz się zasad ortograficznych.** Ich dobra znajomość i umiejętność stosowania pozwoli uniknąć wielu błędów.
2. Jeżeli pisownia jakichś wyrazów sprawia Ci trudność, to nie ma innej drogi jak utrwalenie ich poprawnego zapisu. Możesz spróbować **przepisać** dany wyraz kilkanaście razy do zeszytu.
3. **Czytaj** dużo książek. Czytając, utrwalas poprawną pisownię wyrazów z trudnościami ortograficznymi.
4. **Korzystaj** ze słownika ortograficznego. Jest on Twoim trenerem, który doprowadzi Cię do mistrzostwa.

5. Praktyka czyni mistrza. **Nie zniechęcaj się**, że popełniasz błędy. **Ćwicz** tak długo, aż zostaniesz mistrzem. To możliwe!

Oto lista trudnych słów z „h”. Czy wiesz, co oznaczają te słowa?

- wataha
- harnaś
- helioskop
- juhas
- Sapieha

Janosik. Harnaś z Podhala

Źródło: domena publiczna.

Janosik - zbójnik tatrzański

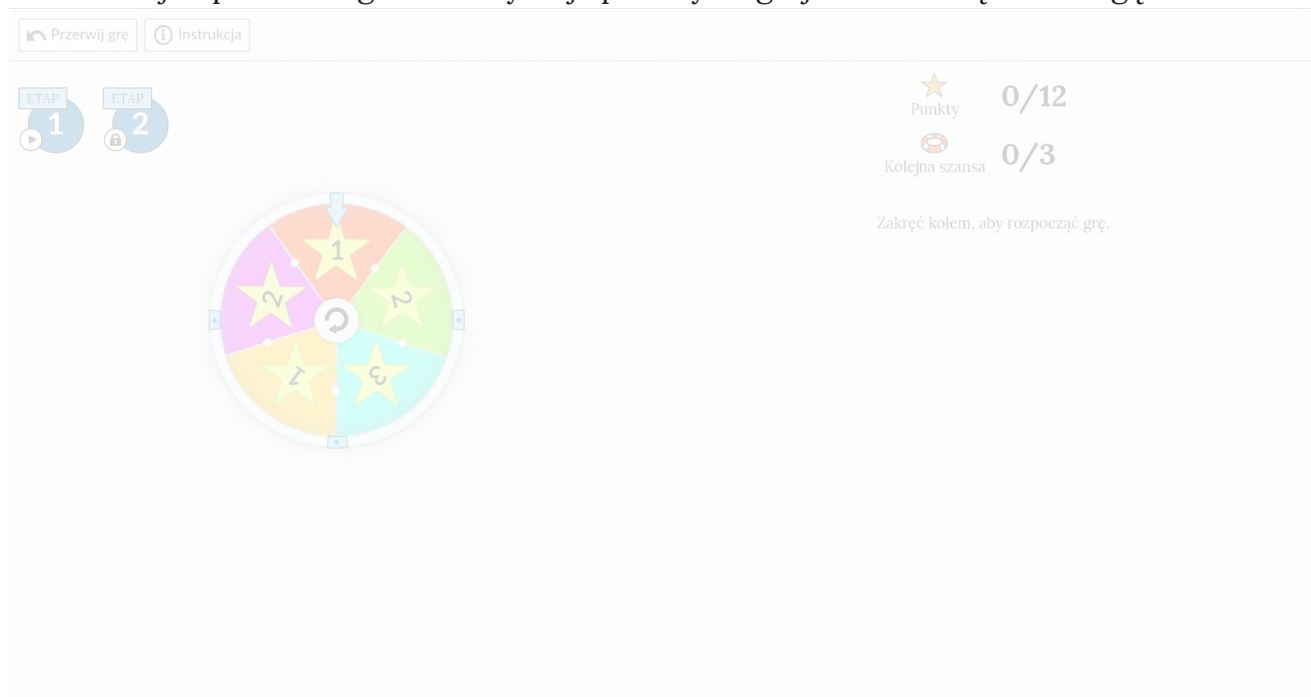
1688 Słowacja – 1713 Słowacja

Janosik to zbójnik tatrzański, który w latach 1688-1713 żył na Słowacji. Według legend napadał ze swoją hordą na bogatych kupców, księży i magnatów, a potem pieniędzmi dzielił się z biednymi. Janosik uznawany jest na Słowacji za bohatera narodowego.

Polecenie 1

Przypomnij sobie zasady pisowni wyrazów z „h”.

Zapoznaj się z instrukcją gry i odgadnij hasła. Gra składa się z dwóch etapów, za udzielenie prawidłowej odpowiedzi gracz otrzymuje punkty. Zagraj z koleżanką lub kolegą.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PguOQchvq>

GRA EDUKACYJNA „Utrwalająca pisownię h”

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Polecenie 2

Wypisz wyrazy, w których został popełniony przez ciebie błąd ortograficzny.

Polecenie 3

Uzasadnij pisownię, wypisanych w poprzednim ćwiczeniu, wyrazów. W tym celu podaj odpowiednią regułę ortograficzną.

Polecenie 4

Zaproponuj trzy nowe wyrazy, które mogłyby się znaleźć w grze.

Ćwiczenie 1

Dopasuj wyrazy do właściwej reguły ortograficznej.

„H” piszemy zawsze w częstkach greckiego pochodzenia hiper-, hipo-, hekt-.

„H” piszemy zawsze w częstkach greckiego pochodzenia hydr-, helio-.

„H” piszemy zawsze na początku w wyrazach rozpoczynających się od hel-, hist-, hos-, hum- .

heliocentryczny

hellenistyczny

hydrant

hiperbola

hipopotam

humor

hospicjum

historia

helioskop

hektar

Ćwiczenie 2

Uzupełnij związki frazeologiczne wyrazami z „h”.

wisielczy - nastrój przygnębienia, apatii

jak wół - bardzo ciężko pracować

połknąć - dać się skusić, podejść, zwieść pozorom

cmentarna - ktoś kto okrada groby, człowiek żerujący na czyimś nieszczęściu

oddać komuś - uczcić kogoś, podkreślić czyjeś zasługi

wyrzucić kogoś z - z wielkim rozgłosem pozbyć się kogoś

nastrojów - zmienne nastroje przechodzące od radości do rozpacz

robić wielkie - przesadzać z czymś, nadawać temu niepotrzebny rozgłos

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 3

Połącz sylaby tak, aby powstały wyrazy z „h”.

HUMA

GLIF

HEMATO

NIZM

HELIO

CENTRYZM

HIPO

KRYTA

HIERO

LOGIA

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Polecenie 5

Po wykonaniu ćwiczenia 3. powstały trudne słowa z „h”. Czy wiesz, co oznaczają? Sięgnij po słownik wyrazów obcych i wyjaśnij ich znaczenie.

hematologia

hipokryta

humanizm

hieroglif

heliocentryzm

Źródło: opracowanie: ORE, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 4

Usuń litery w wyrazach i połącz je z częstkami „ha” i „ho” tak, aby powstały nowe słowa zaczynające się na "h".

HA + RYCERZ =

HO + WOJNY =

HA + MAKÓWKA =

HA + BITWA =

HO + NORA =

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 5

Podane wyrazy podziel na trzy grupy tematyczne.

„h” „hałaśliwe”

„h” „huśtające się”

„h” „historyczno-bohaterskie”

hej!

rozhuścić

harmider

wahadło

hamak

bohater

huśtawka

husaria

hałas

hrabia

hetman

heros

huk

helikopter

wahać się

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 6

Zaznacz wyrazy z „h” niewymiennym.

druh ☐	wataha ☐	bohomaz ☐	wahanie ☐	Sapieha ☐	grahamka ☐
błahy ☐	Bohdan ☐	harfa ☐			

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 7

Ułóż zdanie łańcuskowe z wyrazami zawierającymi „h”.

Ćwiczenie 8

Napisz opowiadanie o harnasiu z Podhala, wykorzystując wszystkie wyrazy: harnaś, Podhale, czyhać, hasać, halny, hasło, hałas, historia, huk, juhas, hojny, wahać się.

Słownik

harnaś

przywódca dawnych zbójników tatrzańskich

heliocentryzm

teoria budowy Układu Słonecznego głosząca, że Słońce jest centralnym ciałem tego układu, a Ziemia jedną z planet, które krążą wokół Słońca

helioskop

przyrząd do obserwacji Słońca

hematologia

nauka o krwi

hieroglif

znak pisma obrazkowego

hipokryta

ktoś obłudny, dwulicowy, nieszczery

humanizm

postawa moralna i intelektualna zakładająca, że człowiek jest najwyższą wartością i źródłem wszelkich innych wartości

juhas

młodszy pasterz owiec w Tatrach i Beskidach

Sapieha

to nazwisko polskie pochodzenia białoruskiego

wataha

stado wilków lub dzików/duża grupa ludzi, zwykle niebezpieczna lub uciążliwa dla otoczenia

Notatnik